

**Plan, Land- og Byudvik-
ling**

Tlf. +45 74 92 92 51

E-mail
ingfed@toender.dk

Sagsnr.:
01.05.02-P25-23-26

24. september 2026

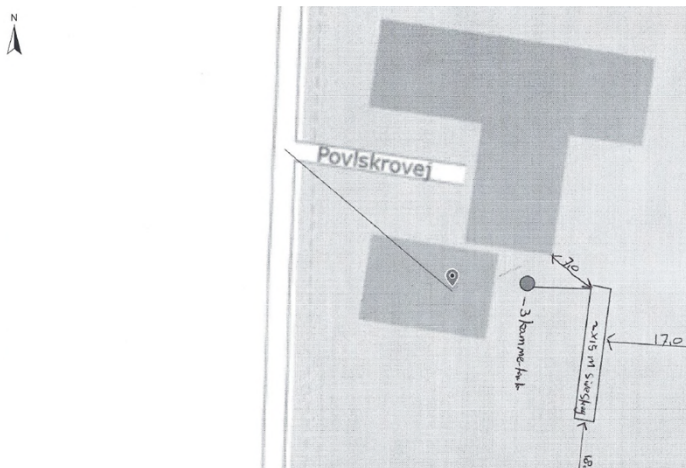
Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til etablering af et nedsivningsanlæg på Povlskrovej 44, 6780 Skærbæk

Afgørelse

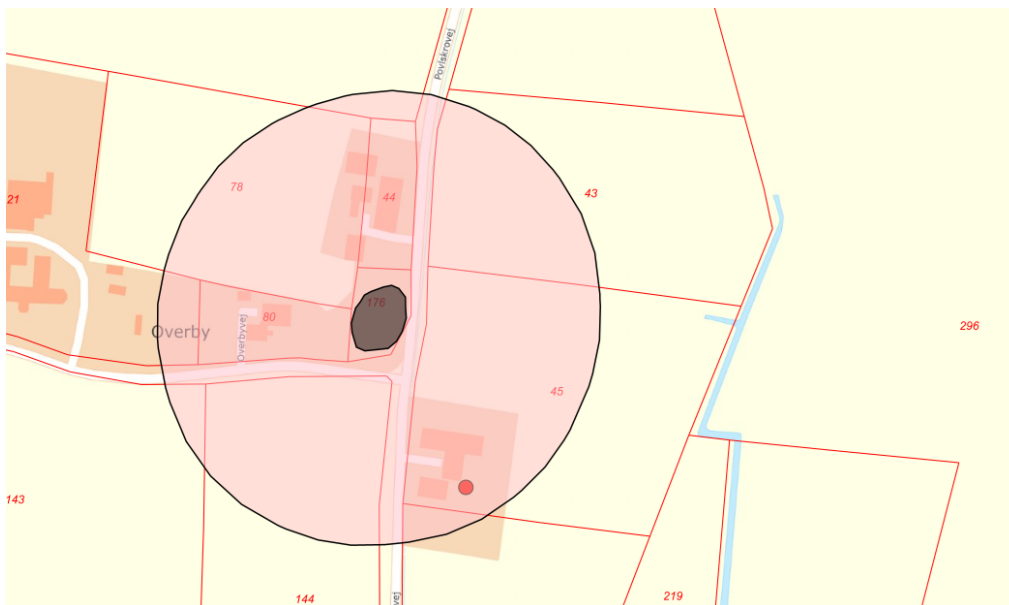
Tønder Kommune meddeler hermed dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til, som ansøgt, at etablere et nedsivningsanlæg på ejendommen matr. nr. 45 Overby, Døstrup Ejerlav, beliggende på Povlskrovej 44, 6780 Skærbæk.

Nedsivningsanlægget bliver 15 m langt og 3 m bred, og bliver etableret i niveau med terrænet.

Nedsivningsanlægget placeres ca. 7 m sydøst for en landbrugsbygning (nr. 2 i BBR) og ca. 11,5 m øst for boligen.

Placering af nedsivningsanlægget.

Lyserød cirkel er fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Det grå område er fortidsmindet.

Rød prik viser den ca. placering af nedsivningsanlægget.

Begrundelse

Sagens baggrund

Formålet med beskyttelseslinjen er, at sikre fortidsminderne værdi som landskabsselementer.

Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabet og indsyn og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne sikres, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved fredede fortidsminder.

Bestemmelsen er et generelt forbud hvor der ikke må foretages ændring i tilstanden af arealer inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Kommunen kan give dispensation fra bestemmelsen, når det ansøgte ikke ses at være i strid med bestemmelsens formål.

Etablering af nedsivningsanlægget forudsætter, at der meddeles dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Vurdering

Det er fortidsmindet Pulskrohøj (en rundhøj) der afkaster beskyttelseslinjen. Pulskrohøj er 4 x 25 m. Er stærkt omdannet ved haveanlæg. Spiralgange med stentrappe til toppen, der er udhulet i en 10 m bredde og 2 m dybde med jordbænke langs siderne. Udgang herfra mod øst. Træer og buske i have.

Nedsivningsanlægget er beliggende ca. 85 m sydøst fra fortidsmindet. Nedsivningsanlægget etableres bag en landbrugsbygning og bliver i niveau med terrænet. Så derfor er det vores vurdering, at nedsivningsanlægget ikke vil påvirke ind- og udsynet til fortidsmindet.

Natura 2000 og bilag IV arter

Vi har vurderet det ansøgte i forhold til Habitatbekendtgørelsen¹. Det er vores vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, grundet afstanden på ca. 303 m til nærmeste Natura 2000-område som er et Habitatområde (Lindet Skov, Hønning Mose- og plantage og Lovrup Skov) og et Fuglebeskyttelsesområde (Lindet Skov, Hønning Plantage, Lovrup skov og Skrøp).

Der er ikke registreret bilag IV-arter på matriklen ved opslag på Danmarks Naturdata, men der er registreret Stor hornugle i området. Det ansøgte vil efter vores vurdering ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Høring

Ansøgningen har været sendt til udtalelse hos Museum Sønderjylland.

Kulturhistorisk udtalelse i henhold til lov om naturbeskyttelse § 18 vedr. etablering af nedsivningsanlæg på Povlskrovej 44, 6780 Skærbæk inden for 100 meter fortidsmindebeskyttelseslinjen til den beskyttede gravhøj Pulskrohøj (fredningsnr.: 4005:7)

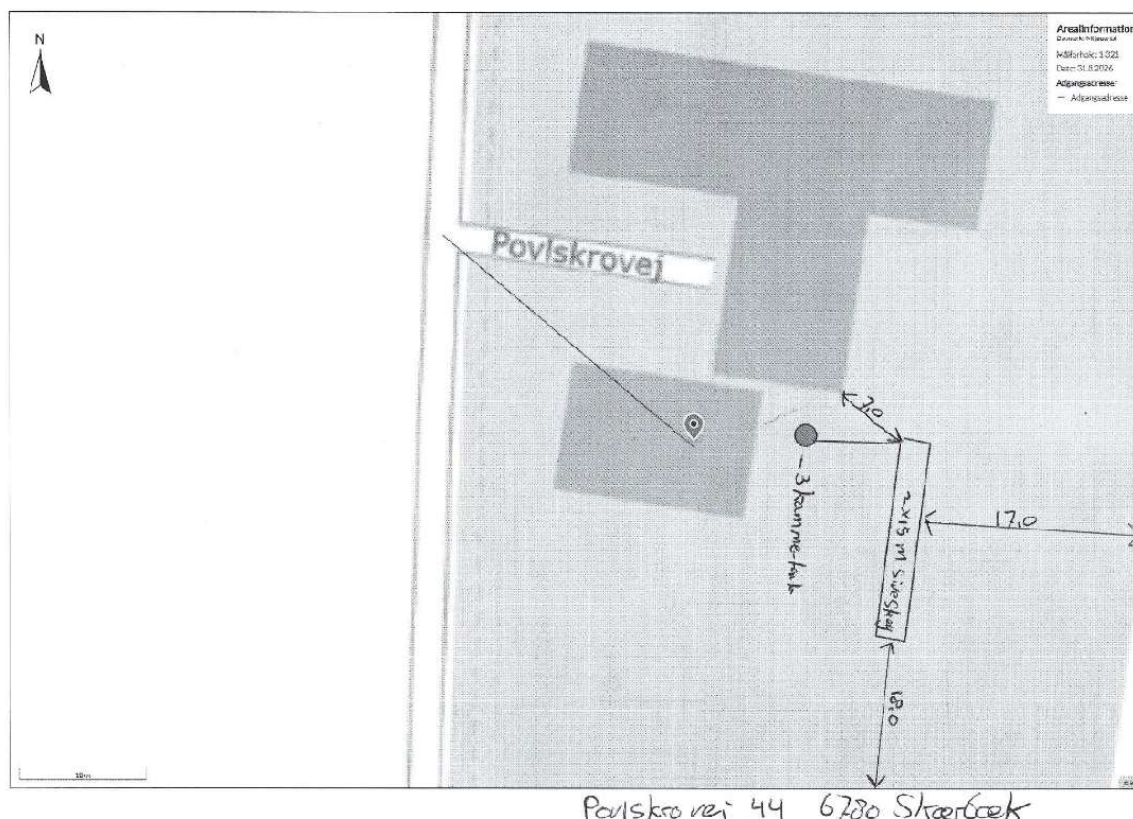
Museet har på anmodning fra Tønder kommune vurderet det ansøgte anlægsarbejde i forhold til naturbeskyttelsesloven § 18.

¹ Bek nr. 1098 af 21. august 2023 – Udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ifølge det oplyste er der ansøgt om etablering af et nedsivningsanlæg på adressen Povlskrovej 44, 6780 Skærbæk på matr. 45 og 167 begge Overby, Døstrup inden for 100 meter beskyttelseslinjen til den beskyttet gravhøj Pulskehøj.

Nedenstående er beliggenhedsplan fra medsendt høringsmateriale.

Nedsivningsanlægget skal etableres i en afstand af ca. 86-99,5 meter fra fortidsmindets fod.

Naturbeskyttelsesloven § 18:

Lovens hovedformål er: "at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet, indsyn til og udsynet fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder." (Miljøstyrelsens Vejledning nr. 62 om bygge- og beskyttelseslinjer, december 2022, side 37). Kun i særlige tilfælde kan der dispenseres fra loven.

Beskrivelse af fortidsmindet

Det berørte beskyttede fortidsminde er en stor gravhøj benævnt Pulskehøj.

Uddrag af fredningstekst: " "Pulskrohøj", 4 x 25 m. Stærkt omdannet ved haveanlæg: spiralgange med stentrappe til toppen, der er udhulet i 10 m bredde og 2 m dybde med jordbænke langs siderne; udgang herfra mod Ø. Træer og buske i have."

På ortofoto fra 2024 ses gravhøjen tilvokset med træer.

Gravhøjen indgår i en større gruppe høje øst for Pulskrohøj i og tæt ved Råbjerg Plantage. Gruppen består af tre yderligere beskyttede gravhøje (fredningsnr. 4005:6, 4005:12 og 4005:13) og 5 ikke-beskyttede gravhøje (sb. 30, 35-38 alle Døstrup Sogn).

Gravhøjen er beliggende på geestranden ud mod marsken. Fra både arkæologiske undersøgelser og synlige fortidsminder som blandt andet gravhøje ved vi, at man i forhistorien har udnyttet geestranden til bebyggelse og gravpladser, mens marsken var en vigtig ressource til afgræsning af kvæg.

Museets vurdering

Pulskrohøj har – sammen med mange øvrige registreringer af gravhøje omkring området – stor fortællerværdi og beretter om udnyttelsen af landskabet til gravpladser i sten- og bronzealderen i området langs med geestranden.

Det er dog museets vurdering, at etablering af nedsivningsanlæg ikke vil forstyrre ind- og udsynet fra det beskyttede fortidsminder væsentligt, da dette etableres i jordniveau og desuden etableres tæt op ad eksisterende byggeri, som mod nord og nordvest dækker for ind- og udsynet til gravhøjen.

For så vidt angår de arkæologiske lag omkring bygningen, så må disse formodes at være blevet destrueret i forbindelse med opførelse af den opførte ejendom på matriklen.

Museet har derfor ingen bemærkninger til det ansøgte.

Forhold til anden lovgivning

Denne dispensation fritager ikke ansøger fra at søge tilladelser/dispensationer der er nødvendige efter anden lovgivning.

Offentliggørelse

Dispensationen offentliggøres på kommunens hjemmeside www.toender.dk i perioden 28. september 2026 til den 26. oktober 2026.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Lovgrundlag

Dispensationen er givet efter § 65 stk. 2, jf. § 18 stk. 1 i Naturbeskyttelsesloven.

Klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra offentliggørelsen, **senest den 26. oktober 2026**, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, se vedlagte klagevejledning.

Hvis afgørelsen påklages bliver du orienteret umiddelbart herefter.

Behandling af personoplysninger

Som bilag til tilladelsen er vedlagt et notat om behandling af personoplysninger. Det er noget Tønder Kommune skal informere om.

Venlig hilsen

Inge Feddersen

Landzonesagsbehandler

Plan, Land- og Byudvikling
Wegners Plads 2
6270 Tønder
toender.dk

Bilag:

Behandling af personoplysninger (kun til Ejer)

Kopi til:

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Nationalpark Vadehavet, vadehavet@danmarksnationalparker.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Tønder afdeling, dntoender-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, toender@friluftsradet.dk

Friluftsrådets lokalafdeling, lokalraad@friluftsradet.dk

Klagevejledning

Lov om naturbeskyttelse

Afgørelser truffet efter Lov om naturbeskyttelse §§ 3, 4, 16, 17, 18 og 19, jf. § 65, kan i medfør af § 78 påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet af:

1. adressaten for afgørelsen
2. ejeren af den ejendom, som afgørelsen berører
3. offentlige myndigheder
4. en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
5. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
6. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
7. landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Frist for at indgive klage

Klage skal være indgivet inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen.

Hvordan klager man

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevnenes-hus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagegebyret opkræves af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyr skal indbetales inden for en af Miljø- og Fødevareklagenævnet fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodnin-

gen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Fritagelse fra krav om at bruge Klageportalen

I særlige tilfælde kan en borger fritages for at klage via Klageportalen. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse, er f.eks. borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser eller borgere med sprogveskigheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Der kan således foreligge særlige forhold for nogle borgere fra de nævnte grupper, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital selvbetjening. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om en borger kan fritages.

Virkning af at der klages

Hvis der klages rettidigt har klagen opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen ikke må udnyttes, før klagen er afgjort, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Indbringelse for domstolene

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter, at nævnets afgørelse er meddelt. Uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme andet.